

DIRK KUYT
Het geloof in succes

Opgetekend door Jaap de Groot

DIRK KUYT

HET GELOOF IN SUCCES

Nieuw Amsterdam

Eerste druk mei 2018
Tweede druk mei 2018

Tekst © 2018 Dirk Kuyt / Jaap de Groot

Alle rechten voorbehouden

Foto's © 2018 De rechten op de foto's berusten bij de genoemde instanties of personen. De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te achterhalen. Mocht u desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, dan kunt u zich wenden tot Nieuw Amsterdam, info@nieuwamsterdam.nl. Zie voor de herkomst van de foto's de fotoverantwoording op blz. 191

Omslagontwerp Paul Pollmann

Foto omslag © Humberto Tan

Foto's omslag Feyenoord-editie © Ronald Hoogendoorn (voor), ANP Foto / Robin van Lonkhuijsen (achter)

NUR 491

ISBN 978 90 468 2377 4

ISBN Feyenoord-editie 978 90 468 2425 2

www.nieuwamsterdam.nl

VOORWOORD

Dit is mijn verhaal: het geloof in succes. Een terugblik op een heel bijzondere periode uit mijn leven, de terugblik op mijn tweejarige terugkeer naar Feyenoord, de club die mijn club is geworden, maar waar ik nog geen prijs mee gewonnen had.

In dit boek staat het proces van hoe ik met de spelers, trainers en mensen bij Feyenoord toch tot succes wist te komen. Maar dat niet alleen. Ook deel ik ervaringen uit mijn periode bij Liverpool, Fenerbahçe en het Nederlands elftal. Die ik ook met de spelers en staf van Feyenoord besprak om als collectief het succes te behalen waar in Rotterdam al achttien jaar op gewacht werd.

Dit is het verhaal van Dirk Kuyt, maar ook van Dirk Kuyt met de mensen die hij om zich heen verzamelde om het maximale uit zichzelf te kunnen halen. Het verhaal over voorbereiding, over omgaan met tegenslagen, over de situatie als mensen in het team er anders in staan dan jij zou willen en dan desondanks een gezamenlijk doel blijven nastreven. Waardoor het uiteindelijk naar je toe komt, zolang je maar in jezelf blijft geloven.

Uiteindelijk zien mensen me drie keer scoren en met die schaal staan. Maar ze zien dan alleen het topje van de ijsberg. De rest van die ijsberg, dat is het verhaal dat ik een keer wilde vertellen.

Het gevoel dat ik aan dit hele proces heb overgehouden wil ik met anderen delen. Ook al hou je niet van voetbal, dit is een boek dat iedereen kan inspireren om in succes te geloven.

DIRK KUYT

14 MEI 2018

HOOFDSTUK 1

Ik ben als voetballer opgegroeid bij Quick Boys. Mijn club uit Katwijk waar ik eigenlijk nooit de droom had om te bereiken wat ik uiteindelijk bereikt heb. Omdat ik nooit zulke grote dromen had.

Mijn doel was om het eerste van Quick Boys te halen. En die droom kwam uit. Tegelijk met het uitkomen van die droom kreeg ik een aanbieding van FC Utrecht. Ik had wel eerder aanbiedingen gekregen – van ADO en Telstar, niet van Feyenoord, Ajax of PSV – maar mijn ouders vonden me steeds te jong en zij zeiden dan tegen Quick Boys: ‘Gooi die brieven maar linea recta in de prullenbak.’

Ik kom uit een gelovig gezin en mijn ouders wilden niet dat ik al op jonge leeftijd op zondag ging voetballen. Ik mocht zondags ook nooit naar wedstrijden toe. Pas toen ik zeventien was, in het eerste van Quick Boys had gedebuteerd en FC Utrecht met die aanbieding kwam, zeiden mijn ouders tegen Quick Boys: ‘Nu is hij oud genoeg, geef hem die brief maar. Hij mag nu zelf beslissen.’

Maar het mooiste vond ik nog dat mijn ouders me zouden steunen in alles wat ik ging doen, wat ik ook zou beslissen. Daardoor voelde ik geen enkele twijfel: de kans om profvoetballer bij FC Utrecht te worden wilde ik met beide handen aangrijpen.

Destijds was ik schilder en ik weet nog goed dat mijn baas tegen me zei: 'Weet je wel waar je aan begint? Bij mij heb je zekerheid. Als het over één of twee jaar niet geworden is wat je ervan verwacht had, weet ik niet of ik je nog kan aannemen als schilder.' Een mooie herinnering als ik daar nu aan terugdenk, want ik ben toch voor het profvoetbal gegaan.

Vanuit FC Utrecht heb ik stap voor stap mijn droom waargemaakt. Slagen bij FC Utrecht werd nu het tweede doel in mijn leven. Ik tekende weliswaar voor het tweede elftal, maar ik wilde natuurlijk een volwaardig selectielid worden. Dat lukte al binnen zes weken. Sindsdien ben ik me blijven ontwikkelen. Na de doorbraak bij FC Utrecht was de volgende stap de top in Nederland te halen. Vanaf het eerste moment voelde en merkte ik aan alles dat dit bij Feyenoord moest gebeuren.

Maar niet voordat ik een fantastische tijd bij FC Utrecht had meegemaakt. Toen we ons plaatsten voor Europees voetbal werd dat als een kampioenschap gevierd. Echt fantastische herinneringen. Zeker ook wat de bekerfinale betreft, die we twee jaar op rij zouden halen. Eerst verloren we van Ajax en een jaar later kwam de ultieme bekroning van de periode-FC Utrecht. We pakten de beker door van Feyenoord – mijn toekomstige club – te winnen.

Ik had er toen in Utrecht een carrière van vijf jaar op zitten, had met de beker een hoofdprijs in handen en dacht in Rotterdam-Zuid voor nog heel veel prijzen te gaan. Ik wilde kampioen van Nederland worden, ik wilde dit, ik wilde dat. Alleen won ik bij Feyenoord niets, en dat was enorm frustrerend. Wel werd ik topscorer van Nederland en won ik de Gouden Schoen. Individueel ontwikkelde ik me dus fantastisch, maar het was zo frustrerend om dat

succes niet met Feyenoord te realiseren, een club die ook snakte naar prijzen.

In die drie jaar dat ik bij Feyenoord speelde werden we tweede in de competitie, werden we uitgeschakeld in de halve finale van de beker, deden we het redelijk in Europa, maar kwamen we uiteindelijk toch niet heel ver. Zo werd de honger naar succes steeds groter, net als de pijn die het deed om geen eerste te worden. De teleurstelling van die jaren werd een steeds grotere drijfveer.

Intussen dacht ik een stap dichterbij succes te komen door de overstap naar Liverpool te maken, een club die gewend is om prijzen te winnen. Ook een club met een van de rijkste histories van Engeland en Europa. Met Rafael Benítez als manager haalden we meteen de Champions League-finale. Ik scoorde weliswaar, maar we verloren met 2-1 van AC Milan. Het was een fantastisch seizoen, met geweldige wedstrijden en prachtige herinneringen, maar aan het eind van de rit had ik weer niks. Meer en meer besepte ik dat het in het voetbal vooral draait om winnen. Om het winnen als *team*, en dat op die manier winnen eigenlijk de meeste voldoening geeft. Het is fantastisch om topscorer te zijn, de Gouden Schoen te winnen en in een Champions League-finale te scoren, maar uiteindelijk gaat het toch om de titels die je met je club wint. Dat is waar je zo veel voor doet en laat.

We bleven met Liverpool goed presteren, maar uiteindelijk was het steeds 'net niet': tweede in de Premier League, halve finale Champions League. We draaiden wel mee in de top, maar het leverde uiteindelijk niet op waar ik zo naar hunkerde. Zo werd de frustratie groter en groter, maar ook de wil om te slagen werd hoe langer hoe sterker.

Gelukkig heb ik van huis uit een bepaalde winnaarsmentaliteit meegekregen. Of dat nou op de training was bij

de club of met een spelletje dat ik met mijn vrienden deed, ik wilde gewoon alles winnen. Vroeger stond ik daar niet bij stil, later als prof realiseerde ik me dat hoe meer ik zo dacht en deed, hoe groter de kans op succes zou zijn. Zo werd ik me er nog extra van bewust dat ik die karaktertrek vooral moest zien vast te houden.

Het gaat zelfs zo ver dat ik tot op de dag van vandaag mijn eigen kinderen niet laat winnen met spelletjes. Ik ben ervan overtuigd dat ook zij moeten leren verliezen om later te beseffen wat je ervoor moet doen om te winnen.

In die zes jaar dat ik bij Liverpool speelde deden we altijd mee om de prijzen, maar het lukte pas in het laatste seizoen om iets te winnen: de Carling Cup, ook wel bekend als de League Cup, de kleinere versie van de beroemde FA Cup, waarvan de winnaar zich automatisch voor de Europa League plaatst. Ik scoorde als invaller en uiteindelijk wonnen we via strafschoppen van Cardiff City.

Hoewel het de minst belangrijke prijs was die ik met Liverpool wilde winnen, was dit voor mij het begin. Ik had die jaren ervoor de Champions League-finale, de FA Cup Final en de WK-finale in Zuid-Afrika verloren, en ik was met Liverpool twee keer tweede in de Premier League geworden. De Carling Cup was juist daarom zo speciaal voor mij, omdat ik toen pas doormaakte wat het was om te winnen en wat daar allemaal bij komt kijken. Al die tweede plaatsen waren blijkbaar nodig om die echte winnaar te worden.

De bekerwinst met Liverpool was daarom het begin. Daarna kwam de overstap naar Turkije, waar ik drie jaar bij Fenerbahçe heb gespeeld en ieder jaar een prijs won. In het eerste seizoen wonnen we de beker en haalden we ook voor het eerst in de clubhistorie de halve finale van de Europa League. In het tweede jaar werden we landskampioen en in

het derde jaar wonnen we de Super Cup. Drie jaar op rij dus een prijs. Die lijn trok ik later door bij Feyenoord door in het eerste jaar de KNVB Beker te winnen en daarna landskampioen te worden.

In mijn lange carrière van twintig jaar heb ik dus eerst vijf jaar moeten wachten op het winnen van de KNVB Beker. Vanaf dat moment kreeg ik het gevoel dat ik voortaan altijd voor de prijzen zou gaan spelen, maar ik leerde vooral hoe lang de weg is die je moet bewandelen om dat voor elkaar te krijgen.

Winnen doe je niet in één of twee wedstrijden, het gaat om een heel seizoen en pas aan het eind van de rit worden de prijzen verdeeld. Het verschil tussen winnen en verliezen is vaak klein. Het scheelt soms een centimeter of het is een kwestie van net niet die ene kans afmaken. Ik heb geleerd dat winnen geen geluk is en verliezen geen pech, als je er maar alles voor doet en zo min mogelijk aan het toeval overlaat.

Het is best vreemd dat het zo lang heeft geduurd voor ik besepte wat ik er allemaal voor moest doen en laten, terwijl ik juist een speler ben geweest die er altijd en overal het maximale uit wilde halen. Uiteindelijk heb ik er ook alles uit gehaald. Maar als ik op mijn twintigste had geweten wat ik nu op mijn 37e weet, had ik nog meer uit mijn carrière kunnen halen. Het is deze kennis en ervaring die ik nu met de volgende generatie wil delen.

Door al die aanvankelijk negatieve ervaringen heb ik geleerd dat succes alleen mogelijk is door dit als team na te streven. Die instelling is uiteindelijk allesbepalend. Het individu is belangrijk, maar wat je met z'n allen doet levert succes op. Vooral die levensles heb ik meegenomen toen ik in 2015 de keuze maakte om naar Feyenoord te gaan.

HOOFDSTUK 2

Je wordt in je jeugd gevormd, dat heb ik bij Quick Boys zeker gemerkt. Ik werd altijd wel als talent gezien, was altijd wel die opvallende blonde speler, toch moest ik mezelf altijd bewijzen. Omdat ik kleiner was dan de rest heb ik altijd moeten knokken, ook tegen de vooroordelen, tegen mensen die zich altijd afvroegen of ik wel groot en sterk genoeg was.

Ik heb juist altijd het gevoel gehad dat ik bij de besten hoorde, en dat heeft mij wel gevormd, want zo weigerde ik op te geven. Ik zat bij de A-junioren van Quick Boys in een talentvolle lichting waar veel andere jongens mij voorbijgingen. Ook Hendrik van Beelen werd een jaar eerder voor het eerste elftal geselecteerd, maar uiteindelijk ben ik samen met hem naar FC Utrecht gegaan.

Het zorgde er allemaal voor dat ik van jongs af aan een ongelooflijke drive had om te slagen. Daarbij was ik heel positief, ook dankzij mijn jeugdtrainers, die veel voor me betekend hebben. Zij werkten intens met mij samen en onderkenden mijn kwaliteiten. Mensen die er een beetje buiten stonden keken daar vaak overheen.

Op mijn zeventiende mocht ik de laatste zes wedstrijden van het seizoen in het eerste elftal spelen. In die korte periode werd ik door FC Utrecht gescout. Binnen zes wedstrijden, waarin Quick Boys ook nog de periodetitel haalde,

was ik in één klap iedereen voorbijgestreefd. Zo had ik uiteindelijk alle criticasters overtuigd.

Ik begrijp wel dat het soms moeilijk was om mij als voetballer te doorgronden. Als jeugdspeler oogde ik klein en als prof leek ik meer een harde werker dan een verfijnd technicus. Gelukkig hebben echte kenners altijd mijn kwaliteiten onderkend. Johan Crujff heeft me regelmatig gecomplimenteerd met mijn techniek, die vond hij heel functioneel. Voor hem was juist die ogenschijnlijk simpele techniek het moeilijkst om te leren. Ik heb daar ook altijd hard aan gewerkt. Ik wist dat ik niet de fluwelen manier van spelen van een Robben, Van Persie, Sneijder of Van der Vaart had, maar dat ik wel bijzondere andere kwaliteiten had.

Ik ben mij tot de laatste dag van mijn carrière blijven doorontwikkelen. De ballen die ik kreeg verloor ik meestal niet en speelde ik vaak naar de goede kleur. Bij alle ploegen waarin ik gevoetbald heb, zeker de grote teams als het Nederlands elftal van het WK 2010 en 2014 of het Liverpool van Fernando Torres en Steven Gerrard, had ik te maken met spelers met een fluwelen techniek. Die heb ik altijd gezien als de stenen, en mezelf als het cement dat daartussen zit.

Niet alleen op het WK met de grote vier, maar ook met Gerrard en Torres was ik de verbinding tussen de betere spelers. Altijd betrokken bij de goals, had altijd mijn assists of scoorde zelf. Terwijl zij misschien wel de absolute helden waren, wist ik als geen ander hoe ze het best tot hun recht zouden komen.

Ik heb altijd een klik met ze gehad, of het nu ging om Gerrard, Suárez of Torres, om Van Persie, Sneijder of Robben, of om Kalou bij Feyenoord: ik wist met de beste spelers om mij heen, met mijn functionele techniek, altijd de juiste

dingen te doen. Daardoor maakte ik niet alleen mezelf, maar ook hen beter.

Het is *the story of my life*: van jongs af aan heb ik te maken gehad met veel twijfel, scepsis en kritiek. Maar juist de mensen met wie ik heb gewerkt tonen veel respect en waardering. Dat geeft uiteindelijk toch het fijnste gevoel.

HOOFDSTUK 3

Feyenoord was niet de club waar ik van jongs af aan fan van was, maar wel waar ik fan van geworden ben – een club die als geen ander bij mij past. Inmiddels zit dat gevoel met Feyenoord heel diep en betekent de club ongelooflijk veel voor me.

Vroeger, toen ik nog jong was, sliep ik als jochie nog onder een dekbed met de beeltenissen van Marco van Basten, Frank Rijkaard en Ruud Gullit bij AC Milan. Daar keek ik altijd naar. Het EK van 1988 is mijn eerste echte voetbalherinnering. Ik weet nog dat ik huilend in bed lag toen we de eerste wedstrijd tegen de Sovjet-Unie met 1-0 verloren. Mijn vader zei dat het toernooi nog lang zou duren, en de rest is bekend. Ik vind het daarom zo bijzonder dat ik later Van Basten en Gullit als trainer heb gehad en Rijkaard nog regelmatig ben tegengekomen – helaas niet als trainer, maar wel in de omgang. Toch wel mooi.

Ik viel dus voor Feyenoord. Op de dag van mijn vertrek uit De Kuip in 2006 riep ik al dat het mijn droom was om ooit terug te keren. Daar zat overigens wel een flinke dosis frustratie in van het niet winnen van prijzen.

Zes jaar later werd ik bij Liverpool niet meer elke wedstrijd opgesteld, terwijl ik een speler ben die alleen kan leven als ik altijd speel, en ik besloot dat het tijd werd voor een

volgende stap. Ik speelde toen al met de gedachte om naar Feyenoord terug te keren. Ik was 32 en op de top van mijn kunnen; ik wist dat ik nog heel veel in me had. Daarom was het eigenlijk niet reëel: Feyenoord had het financieel erg lastig en ik zou daarom flink moeten inleveren. Niet alleen de financiële kant van de zaak, ook qua ambitie.

Toch zette ik de deur op een kier. Ik wilde Feyenoord de kans geven om een aanbieding te doen waaruit bleek dat de club me echt wilde hebben, gekoppeld aan een stukje garantie voor na mijn carrière. Ik dacht zelf aan een contract van vijf, zes jaar, met de bedoeling zo lang mogelijk te blijven spelen om daarna opgenomen te worden in de organisatie van de club – precies zoals ik dat nu uiteindelijk doe.

Er volgde een gesprek met technisch directeur Martin van Geel, waarin ik mijn wensen heb uitgesproken, waarna Feyenoord met een aanbieding kwam. Normaal is er sprake van – hoe zal ik het zeggen? – *an offer you can't refuse*, maar dit was wel het tegenovergestelde: ik kon een contract tekenen voor twee jaar met een optie voor nog een jaar.

Het werd me meteen duidelijk dat deze aanbieding niet het ultieme offer was. Daarom voelde het aan alle kanten niet goed. Ik wilde weliswaar zelf graag terug naar Feyenoord, maar dan moest het wel van twee kanten komen. Wat dat betreft wilden of konden ze mij niet overtuigen. De reden hiervoor was voor mij niet belangrijk; dit ging 'm niet worden en ik moest gewoon een andere stap maken.

Het was voor mij een grote en ingrijpende beslissing. Door deze keuze liep ik het risico nooit meer bij Feyenoord te kunnen terugkeren. En tot op de dag van vandaag heeft mijn beslissing van toen bij de fans voor vraagtekens gezorgd.

Ik ben iemand die ergens honderd procent voor gaat,

negenennegentig procent is niet genoeg. Als het gevoel niet optimaal is, dan maak ik de keuze niet. Het gevoel bij Feyenoord was niet goed. Klaar. Ik had financieel kunnen inleveren, maar uiteindelijk zouden de doelstellingen niet worden waargemaakt. Dat strookte niet met mijn ambitie. Ik wilde maar voor één ding terug naar Feyenoord en dat was het landskampioenschap. Natuurlijk moet je altijd afwachten hoe realistisch dat is, maar ik had toen sterk het gevoel dat onze kansen nihil waren. Ik besloot dus een andere stap te maken.

HOOFDSTUK 4

Het werd Turkije. Bij Fenerbahçe. De club liet uit alles blijken hoe graag ze me wilden hebben en sprak vooral de ambitie uit om kampioen te worden. Precies wat ik wilde. Ik vond het veelzeggend dat zowel de president, de technisch directeur als de coach naar Nederland kwam om me over de streep te trekken.

Ik bewaar eigenlijk alleen maar goede herinneringen aan Fenerbahçe. Een prachtige club, een prachtige tijd en mooie successen: drie prijzen in drie jaar. Maar ook Turkije had een houdbaarheidsdatum en ooit hield het ook daar op. Daar ben ik me mijn hele carrière bewust van geweest. Daarom ben ik bij elke club waar ik heb gespeeld door de voordeur naar buiten gegaan – en kan ik tot op de dag van vandaag door diezelfde voordeur weer naar binnen.

De president van Fenerbahçe had aan het eind van het tweede seizoen gezegd dat hij mijn contract na drie jaar wilde verlengen, en tijdens mijn laatste seizoen had hij dit een paar keer herhaald. Mijn manager Rob Jansen had daar al vaker met de club over gesproken, maar in de winterstop was er nog steeds geen actie ondernomen. Dat is niet negatief bedoeld, in Turkije is het gebruikelijk dat je eerst je contract uitdient en pas dan met een jaar gaat verlengen. Alleen stond ik op een cruciaal punt in mijn carrière. Ik had alles

met Fenerbahçe gewonnen en de mensen en supporters kenden me zoals ze me zouden moeten kennen: iemand die altijd alles geeft en prijzen wint.

Ik twijfelde of ik in Turkije door moest gaan, en intussen zag ik Feyenoord onder Fred Rutten spelen en bekroop me het gevoel dat ik daar nog iets aan kon toevoegen. Sterker nog, dat er nu wel kansen lagen om prijzen te winnen. En dat gevoel werd steeds sterker.

De afspraak met Rob Jansen om tijdens de winterstop over mijn toekomst te gaan praten stond al vast. Ik zie nog voor me hoe hij met een dik boek kwam aanlopen. Rob had duidelijk zijn huiswerk gedaan en zei: 'In dit boek zit niet alleen de optie om met Fenerbahçe door te gaan, maar ook nog vijf, zes andere clubs waar mogelijkheden liggen. Maar het belangrijkste is: wat wil jij?'

Ik zei: 'Ik wil terug naar Feyenoord.'

Hij: 'Dat lijkt mij geen verstandige keus. Ik vind dat jij nog te veel in je mars hebt, dat jij nog op een heel hoog niveau zit. Maar jouw gevoel is het belangrijkste.'

Zo is Rob altijd geweest: straight naar mij toe. Hij legde het boek opzij en vertelde dat zich clubs in alle soorten en maten voor mij hadden gemeld: uit Europa, de Amerikaanse profcompetitie en uit Australië. Ik zei dat ik het niet wilde en dat ik ook niet behoefde te weten welke clubs dat waren. Ik wilde gewoon mijn gevoel volgen.

Daarna zijn we gaan werken aan mijn terugkeer naar Feyenoord. Eigenlijk was dat best vreemd: Fenerbahçe wilde me in principe houden, andere clubs wilden me graag hebben en Feyenoord had nog geen enkel signaal afgegeven dat ze in mij geïnteresseerd waren. Dus heb ik mijn eigen terugkeer in gang gezet: ik heb via Rob Jansen mijn comeback in De Kuip moeten aanvragen. Het was een heftige tijd: aan de

ene kant was van alles mogelijk, aan de andere kant had ik op dat moment helemaal niets.

Wat meespeelde was dat ik het belangrijk vond dat mijn kinderen in een duidelijke structuur terecht zouden komen. Dat ze worden opgevoed zoals ik dat graag zou willen. We hebben als gezin weliswaar tien jaar lang fantastische ervaringen in het buitenland opgedaan – heel bijzonder wat we allemaal hebben gezien en hoe we hebben geleefd. Zes jaar in Liverpool, drie jaar in Istanboel en overal hadden we het goed. Toch denk ik dat we in Nederland trots moeten zijn op de structuur die we hebben. Hoe we onze kinderen op school en in de sport kunnen opleiden. Daar heb ik in het derde jaar in Turkije vaak aan gedacht, terwijl de rest van het gezin het juist prima naar zijn zin had in het buitenland. Mijn vrouw Gertrude wilde zelfs nog een nieuwe stap maken. Vooral Amerika trok haar aan om daar als gezin rijker van te worden. Zij waren misschien nog minder klaar om terug te gaan dan ik. Maar ik wil mijn kinderen op gebied van sport en andere zaken de juiste opvoeding geven. Als ik nog eens drie jaar in het buitenland had gezeten, zouden zij in mijn ogen een cruciale fase in hun ontwikkeling missen.

Bij mij overheerste intussen maar één gevoel: ik moet terug naar Feyenoord. Zonder te weten of Feyenoord mij wilde hebben. Gelukkig heeft ook mijn gezin altijd de binding met Feyenoord behouden. Ik vond het mooi om te zien hoe blij ze waren toen ze hoorden dat we teruggingen. Ze hebben me daarin altijd gevolgd.

Wel besepte ik dat Feyenoord een risico zou worden. Iemand van 35 die terugkomt naar Nederland en van wie iedereen verwacht dat hij de boel op sleeptouw neemt en het wel even gaat doen. Je hoeft maar twee wedstrijden min-